

เอกสารประกอบการพิจารณา

ญัตติด่วน

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน
กรณีการควมรวมธุรกิจโทรคมนาคมและการค้าปลีก-ค้าส่ง

อ.พ. 15/2564 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

อ.พ. 15/2564
สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

เอกสารเพิ่มเติม

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5730, 5740, 5750

ญัตติด่วน

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการควบรวมกิจการโทรคมนาคม
และการค้าปลีก ตลอดถึงผลกระทบจากการขยายตัวของทุนขนาดใหญ่
ที่กระทบทุนชาวบ้านขนาดเล็ก เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคและทุนชาวบ้าน
(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชนกรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคม 2 ราย
คือ True และ DTAC ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ผลกระทบต่อประชาชน กรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคมและการค้าปลีก-ค้าส่ง
เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนโดยเร่งด่วน
(นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาผลกระทบ
กรณีการควบรวมกิจการโทรคมนาคม บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นายมานิช อินทนิม

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสุภาวดี ตันตระกูล

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการวิชาการ 2

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ

นิติกรเชี่ยวชาญ

นายภูมิพิชญ์ ยาสีหิ

วิทยากรเชี่ยวชาญ

นางอาริยา สุขโต

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายณัฐพงศ์ พันธุ์ไชย

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายจิรณันท์ ชาญเชิงพานิช

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางสาวพิมพ์ธัญญา ฮ่องเสนาะ

วิทยากรชำนาญการ

นายณัฐพงศ์ พิมพ์เสน

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวอุไร ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวสุนันท์ เจสละ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวสุพรรณนิศา พรหมบุตร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางวรลักษณ์ อัครโกศล

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ธันวาคม 2564

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การประกาศควมรวมกิจการในธุรกิจรายใหญ่ด้านโทรคมนาคม ระหว่างบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC ซึ่งหากมีการควมรวมธุรกิจระหว่าง TRUE และ DTAC จะทำให้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรคมนาคมมีการผูกขาด ซึ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยที่มีลักษณะกึ่งผูกขาดอยู่แต่เดิมนั้น ก็จะทำให้บริษัทที่ควมรวมจะมีส่วนแบ่งการตลาดเกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้บริโภคและมีการผูกขาดเบ็ดเสร็จ โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบในเชิงบวก คือ ผู้ถือหุ้นของบริษัทโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 3 ราย ส่วนผลกระทบในเชิงลบจะมีหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริโภค ประชาชนทั่วไป ธุรกิจต่าง ๆ ที่ต้องใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น คู่ค้าของบริษัทธุรกิจโทรคมนาคม เช่น ร้านค้าต่าง ๆ ที่ดำเนินธุรกิจขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้กับบริษัท ที่จะมีอำนาจต่อรองลดลง แม้ว่าการควมรวมกิจการจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในการดำเนินการทางธุรกิจและมีประสิทธิภาพ แต่หากปล่อยให้มีการควมรวมกิจการโดยผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือมีการควมรวมกิจการระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่โดยไม่มีการกำกับดูแล ย่อมก่อให้เกิดอำนาจผูกขาดขึ้นในธุรกิจด้านโทรคมนาคมอันเป็นผลเสียในระยะยาวโดยเฉพาะการกำหนดราคาค่าบริการ ซึ่งผู้ใช้บริการต้องได้รับผลกระทบดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การปรับโครงสร้างธุรกิจค้าปลีกโดยให้บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หรือ MAKRO รับโอนกิจการทั้งหมด (Entire Business Transfer) ของบริษัท ซี.พี.รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (CPRH) เจ้าของธุรกิจห้างโลตัส (Lotus's) ที่มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจค้าส่งค้าปลีกและส่งเสริมกลยุทธ์ทางการค้าระยะยาว โดยบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) จะออกและจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท จำนวนไม่เกิน 5,010,323,500 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาเสนอขาย 43.50 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท ให้กับบริษัท ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (CPRH) เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนการรับโอนกิจการซึ่งจะทำให้โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หลังทำธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดคือ บริษัท ซีฟ้อลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) จะมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 65.97 บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด (CPH) ร้อยละ 20.43 และบริษัท ซี.พี.เมอร์แซนไดซิ่ง จำกัด (CPM) ร้อยละ 10.21 ซึ่งผลจากการปรับโครงสร้างธุรกิจการค้าส่งและค้าปลีกในครั้งนี้ ทำให้ บริษัท ซีฟ้อลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) จะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่โดยตรงในธุรกิจห้างโลตัส และมีรายได้เติบโตในระยะยาว ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความคล่องตัวในการตัดสินใจต่าง ๆ และยังมีประโยชน์อื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย ซึ่งจะช่วยให้ห้างแม็คโครและห้างโลตัส มีความคล่องแคล่ว รวดเร็ว จะส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจปัจจุบันและทำให้กลุ่มบริษัทแข็งแกร่งในการก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจค้าปลีก ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค และสามารถขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจในระดับภูมิภาค รวมถึงเป็นบริษัทสัญชาติไทยที่มีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคเอเชีย เป็นการขยายช่องทางค้าปลีกในตลาดโลกให้มากขึ้นสำหรับสินค้าไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตทางการเกษตร และอาหารสด โดยร้านค้าของเครือซีพีจะทำหน้าที่เสมือนเส้นทางธุรกิจที่นำธุรกิจขนาดเล็กจากประเทศไทยให้เข้าสู่ตลาดใหม่ได้ สร้างการเติบโตให้กับภาคธุรกิจ ตลอดจนเสริมสร้างความแข็งแกร่งในทุกสถานการณ์ (Resilience) ให้กับธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกของไทยให้มากขึ้น

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1 สารสำคัญ	
- ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการควบรวมกิจการโทรคมนาคม และการค้าปลีก ตลอดถึงผลกระทบจากการขยายตัวของทุนขนาดใหญ่ที่กระทบ ทุนชาวบ้านขนาดเล็ก เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคและทุนชาวบ้าน (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-1
- ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชนกรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคม 2 ราย คือ True และ DTAC ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)	1-2
- ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ผลกระทบต่อประชาชน กรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคมและการค้าปลีก-ค้าส่ง เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนโดยเร่งด่วน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)	1-3
- ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาผลกระทบ กรณีการควบรวมกิจการโทรคมนาคม บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน). (นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-4
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2-1
ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณาญัตติ	3-1
1. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	3-1
2. สภาพตลาดโทรคมนาคมในปัจจุบัน	3-4
3. “การควบรวมกิจการ” วิธีการขยายธุรกิจให้เติบโตในช่วงวิกฤต	3-9
4. CP ปรับโครงสร้างกลุ่มค้าปลีกไอทีธุรกิจ Lotus’s ไทย-มาเลเซีย มูลค่า 2.17 แสนล้านให้ MAKRO	3-10

ส่วนที่ 1

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการควบรวมกิจการโทรคมนาคม
และการค้าปลีก ตลอดจนผลกระทบจากการขยายตัวของทุนขนาดใหญ่ที่กระทบทุนชาวบ้านขนาดเล็ก
เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคและทุนชาวบ้าน
(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาทัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่องขอให้สภาผู้แทนราษฎร
ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการควบรวมกิจการโทรคมนาคม และการค้าปลีก
ตลอดถึงผลกระทบจากการขยายตัวของทุนขนาดใหญ่ที่กระทบทุนชาวบ้านขนาดเล็ก เพื่อหามาตรการคุ้มครอง
ประชาชนผู้บริโภคและทุนชาวบ้าน

เหตุผล

ตามที่ปรากฏข่าวเรื่องจะมีการควบรวมกิจการโทรคมนาคม ระหว่าง 2 บริษัทขนาดใหญ่ในประเทศไทย
คือ บริษัททรู และดีแทค ซึ่งแต่เดิมก็มีจำกัดเพียง 3 รายในตลาดอยู่แล้ว และหากมีการควบรวมกิจการจะทำให้
เหลือเพียง 2 ราย ทำให้บริษัทที่ควบรวมจะมีส่วนแบ่งการตลาดเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้บริโภค ซึ่งอาจจะ
ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคอย่างมากรวมทั้งยังอาจขัดต่อประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
เรื่องมาตรการป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการ
โทรคมนาคม ที่ระบุว่า การเข้าซื้อหุ้นเกินร้อยละ 10 ของผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมในธุรกิจบริการประเภทเดียวกัน
จะกระทำมิได้ยกเว้นจะต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติด้วยนั้น

กรณีดังกล่าว ได้สร้างความวิตกกังวลในหมู่ประชาชนโดยทั่วไปว่าอาจจะมีความไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค
ในอนาคตต่อไป และยังอาจเป็นการขัดขวางมิให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและ
กฎหมายที่มุ่งให้มีการประกอบกิจการที่เสรีและเป็นธรรมด้วย

อีกทั้งก่อนหน้านี้มีการเข้าซื้อกิจการค้าปลีกขนาดยักษ์ของธุรกิจขนาดใหญ่ด้านการค้าส่ง คือ แม็คโคร
กับโลตัส ซึ่งก่อนหน้านี้มีมติของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีความเห็นคัดค้านจาก
หลายฝ่าย แต่คณะกรรมการฯ ได้อนุมัติ ซึ่งสร้างความวิตกกังวลต่ออำนาจเหนือตลาดของบริษัทดังกล่าว
เป็นอย่างมาก รวมทั้งกลุ่มทุนดังกล่าวนี้ มีกิจการร้านค้าสะดวกซื้อของบริษัทในเครือที่มีจำนวนมากกระจาย
ทั่วประเทศ ได้ขยายกิจกรรมทางการตลาดในลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อกิจการเล็ก ๆ ของทุนชาวบ้าน ซึ่งอาจทำให้
ทุนชาวบ้านประสบปัญหาทางธุรกิจถึงขนาดล้มละลายได้

ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนี้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - 19
ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางประสบปัญหาอย่างรุนแรง แต่ธุรกิจขนาดใหญ่สามารถใช้ความได้เปรียบ
จากส่วนแบ่งการตลาดที่มากกว่ามีช่องทางการตลาดที่กว้างขวางหลากหลายกว่า สภาพคล่องที่ดีกว่าเข้าครอบครอง
ขยายส่วนแบ่งการตลาดมากขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้มีลักษณะที่อาจเป็นการผูกขาดกีดกันรายใหม่ได้ ในระยะต่อไป
อาจทำให้ทุนใหม่ ๆ ขนาดกลาง ขนาดเล็กไม่สามารถเติบโตได้ เป็นการบิดเบือนโครงสร้างทางธุรกิจในประเทศ
ให้มีแต่ทุนผูกขาดขนาดใหญ่ในกิจการที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องบริโภค เป็นการขัดหลักการค้าที่เสรีและเป็นธรรม

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชนกรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคม 2 ราย
คือ True และ DTAC ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง ผลกระทบต่อประชาชน
กรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคม 2 ราย คือ True และ DTAC ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน

เหตุผล

จากการที่มีข่าวการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคม 2 ราย คือ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
และกลุ่มเทเลนอร์ หรือดีแทค ซึ่งมีการเรียกระบรวมนการนี้ว่า การสร้างความร่วมมืออย่างเท่าเทียมกัน หรือ
Equal Partnership แต่ในความเป็นจริง คือ ธุรกิจโทรศัพท์มือถือเป็นธุรกิจที่มีโครงสร้างกึ่งผูกขาด คือ มีผู้ประกอบการ
จำนวนน้อย และเมื่อมีการควบรวมกันครั้งนี้ จะทำให้ผู้ประกอบการน้อยลง โดยในต่างประเทศมีเครื่องมือ
ลดการผูกขาดเชิงโครงสร้าง คือ ดัชนีการกระจุกตัว หรือ Herfindahl – Hirschman Index : HHI ซึ่งมีค่าสูงสุด คือ
10,000 และการควบรวมครั้งนี้จะทำให้ดัชนี HHI ของธุรกิจโทรคมนาคมสูงขึ้นจาก 3,659 เป็น 5,012 คือเพิ่มขึ้น
1,353 จนกลายเป็นกระจุกตัวในระดับที่เป็นอันตราย (ข้อมูลจาก TDRI)

การควบรวมครั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย มีความกังวลว่าอาจส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค,
ธุรกิจ, ผู้ประกอบการรายย่อย, Start up ตลอดจนจนถึงประชาชนทั่วไปที่อาจได้รับผลกระทบจากการควบรวมสภาของ
การแข่งขันจาก 3 รายใหญ่ เป็น 2 ราย

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน กรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคมและการค้าปลีก-ค้าส่ง เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชนโดยเร่งด่วน
(นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบต่อประชาชน กรณีการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคมและการค้าปลีก-ค้าส่ง ตลอดจนผลกระทบจากการขยายตัวของทุนขนาดใหญ่ที่กระทบต่อทุนขนาดกลาง ขนาดเล็ก เกิดการขยายช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย เพื่อหามาตรการคุ้มครองประชาชน ผู้บริโภค และธุรกิจ SME

เหตุผล

จากกรณีที่มีข่าวการควบรวมธุรกิจโทรคมนาคมระหว่างกลุ่มเทเลนอร์ หรือดีแทค และบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจุบันบริษัท เอไอเอส มีลูกค้า 44 ล้านราย บริษัททูมีลูกค้า 32 ล้านราย และบริษัทดีแทคมีลูกค้า 20 ล้านราย ถ้ามีการควบรวมกิจการจะทำให้บริษัทใหม่มีลูกค้า 52 ล้านราย ซึ่งจะครองการตลาดมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งในอนาคตจะมีผลกระทบต่อการแข่งขันการบริการและราคาค่าบริการ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียต่อประชาชนที่เป็นผู้บริโภคอย่างแน่นอน

ก่อนหน้านี้มีการควบรวมกิจการค้าปลีก-ค้าส่ง ของแม็คโครและโลตัส มีการคัดค้านจากประชาชนจำนวนมาก แต่ท้ายที่สุดคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กลับอนุมัติให้ควบรวมกิจการได้ ซึ่งการควบรวมกิจการดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อกิจการค้าส่ง-ค้าปลีกขนาดกลาง ขนาดเล็กของประชาชนตามมา ซึ่งอาจจะถึงขั้นล้มละลายได้

ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนี้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - 19 ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กลงและขนาดกลางประสบปัญหาอย่างรุนแรง แต่ธุรกิจขนาดใหญ่สามารถใช้ความได้เปรียบจากส่วนแบ่งการตลาดที่มากกว่า มีช่องทางการตลาดที่กว้างขวางหลากหลายกว่า สภาพคล่องที่ดีกว่าเข้าครอบครองขยายส่วนแบ่งการตลาดมากขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้มีลักษณะที่อาจเป็นการผูกขาด กีดกันรายใหม่ได้ ในระยะต่อไปอาจทำให้ทุนใหม่ ๆ ขนาดกลาง ขนาดเล็กไม่สามารถเติบโตได้ เป็นการบิดเบือนโครงสร้างทางธุรกิจในประเทศให้มีแต่ทุนผูกขาดขนาดใหญ่ในกิจการที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องบริโภค เป็นการขัดหลักการค้าที่เสรีและเป็นธรรม

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาผลกระทบ
กรณีการควบรวมกิจการโทรคมนาคม บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาผลกระทบกรณีการควบรวมกิจการ
โทรคมนาคม บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เหตุผล

จากกระแสข่าวการประกาศ “ความร่วมมือ” และ “ควบรวมกิจการ” ระหว่าง TRUE-DTAC หรือระหว่าง
บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 22
พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 โดยกิจการทั้งสองนั้น เป็นกิจการให้บริการสัญญาณโทรศัพท์มือถือที่อยู่ในตลาดที่ประกอบ
กิจการที่เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สำคัญของประเทศและอยู่ในโครงสร้างตลาดที่มีผู้ประกอบการน้อยราย
ซึ่งหากการควบรวมดังกล่าวเกิดขึ้น จะทำให้เหลือผู้ประกอบการเจ้าใหญ่เพียง 2 ราย และรายใหญ่ที่สุดจะมีส่วนแบ่ง
ทางการตลาดสูงถึงร้อยละ 52 กลายเป็นผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมอันดับหนึ่งของตลาด ดังนั้นการควบรวม
กิจการทั้งสองจึงจะส่งผลให้มีการแข่งขันลดลงและส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

ปัจจุบันยังคงมีข้อถกเถียงต่าง ๆ จากทั้งนักวิชาการและภาคประชาสังคมเกี่ยวกับความคลุมเครือ
ทางกฎหมายทั้งในการตีความว่าหน่วยงานใดมีอำนาจในการกำกับดูแลและพิจารณาอนุญาตให้เกิดการควบรวมครั้ง
นี้รวมถึงประเด็นการตีความเนื้อหากฎหมายที่ยังค่อนข้างสับสนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การป้องกันการผูกขาดว่าการควบ
รวมกิจการในครั้งนี้อาจเกิดขึ้นได้หรือไม่หากเกิดขึ้นได้จะต้องมีมาตรการอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ
เข้าถึงบริการโทรคมนาคมของประชาชน

ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์

1. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

1.1 การควบรวมกิจการ¹ (Merger and Acquisitions) เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการธุรกิจให้สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มาตรา 44/1 กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง จะมอบการบริหารจัดการทั้งหมดหรือบางส่วนหรือยินยอมให้บุคคลอื่นเป็นผู้มีอำนาจประกอบกิจการแทนมิได้ และมาตรา 44/3 กำหนดให้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กสทช. และเสียค่าธรรมเนียมการโอน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าธรรมเนียมในการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ให้เป็นไปตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด จากบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้นจึงตั้งข้อสังเกตว่าหากผู้รับใบอนุญาตดำเนินการควบรวมกิจการโดยเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นถึงร้อยละร้อย หรือมีการควบรวมกิจการในลักษณะก่อให้เกิดนิติบุคคลใหม่ขึ้น จะถือเป็นการโอนสิทธิในใบอนุญาตหรือไม่

แม้ว่าการควบรวมกิจการจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทางธุรกิจและทำให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถให้บริการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หากปล่อยให้มีการควบรวมกิจการโดยผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือมีการควบรวมกิจการระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่โดยไม่มีการกำกับดูแลย่อมก่อให้เกิดอำนาจผูกขาดขึ้นในธุรกิจนั้น ๆ และส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในตลาด ด้วยเหตุนี้กฎหมายหลายฉบับ จึงได้กำหนดเกณฑ์ในการกำกับดูแลการควบรวม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 51 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ

ผู้ประกอบธุรกิจที่จะกระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่ามีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้นหรือจำนวนสินทรัพย์ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด ไว้ด้วย

การรวมธุรกิจให้หมายความรวมถึง

¹ ธันยพร เปาทอง. (ม.ป.ป.). การควบรวมกิจการโทรทัศน์เข้าข่ายการโอนสิทธิเฉพาะตัวของผู้รับใบอนุญาตจริงหรือ. สืบค้น 7 ธันวาคม 2564 จาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NBTC_Journal/article/view/119017/91163

(1) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และอีกธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือเกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น

(2) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(3) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การแจ้งผลการรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่ง และการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

2) พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 หมวด 12 การควบบริษัท มาตรา 146 กำหนดให้บริษัทตั้งแต่สองบริษัทขึ้นไป หรือบริษัทกับบริษัทเอกชนจะควบกันเป็นบริษัทก็ได้ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัทที่จะควบกันลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และในกรณีที่เป็นการควบกับบริษัทเอกชน ต้องมีมติพิเศษตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในกรณีที่มีมติให้ควบบริษัทตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านการควบบริษัท บริษัทต้องจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าวในราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่มีมติให้ควบบริษัท และในกรณีไม่มีราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ให้ใช้ราคาตามผู้ประเมินราคาอิสระที่ทั้งสองฝ่ายแต่งตั้งขึ้นเป็นผู้กำหนด ถ้าผู้ถือหุ้นนั้นไม่ยอมขายภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับคำเสนอขอซื้อให้บริษัทดำเนินการควบบริษัทต่อไปได้ และให้ถือว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวนั้นเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ควบกันแล้ว

จากบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าด้วยเหตุที่การควบรวมกิจการอาจมีความจำเป็นในหลายกรณีไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางธุรกิจ ลดต้นทุน ใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ ในขณะเดียวกันหากมีการควบรวมกิจการระหว่างผู้ประกอบการโดยไม่มีการกำกับดูแล อาจนำมาซึ่งอำนาจผูกขาดหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรมนั้น ๆ ซึ่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 นับเป็นกฎหมายหลักที่มีวัตถุประสงค์ในการกำกับดูแลการแข่งขันเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำการอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขัน มิได้กำหนดห้ามการควบรวมกิจการโดยเด็ดขาด แต่จะควบคุมเฉพาะกรณีที่การควบรวมกิจการนั้นอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรมนั้น ๆ และจากกรณีที่ บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กับ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้มีการควบรวมบริษัท จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าการควบรวมบริษัทเป็นการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมหรือไม่ ซึ่งการควบรวมธุรกิจมิใช่สิ่งต้องห้าม

เพียงแต่ต้องขอรับอนุญาตก่อนดำเนินการ ซึ่งโดยทั่วไปหากคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่าการควบรวมธุรกิจนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันก็ย่อมสามารถดำเนินการได้ นอกจากนี้ หากบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กับ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจำกัดประสงค์จะดำเนินการควบรวมกิจการก็จะต้องคำนึงถึงมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัทที่จะควบรวมกันต้องลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ได้กำหนดไว้ด้วย

จากการศึกษา พบว่า แม้บทบัญญัติของกฎหมายจะกำหนดห้ามมิให้มีการโอนสิทธิในใบอนุญาต กล่าวคือ ห้ามโอนใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรศัพท์จากนิติบุคคลหนึ่งไปให้อีกนิติบุคคลหนึ่ง แต่กฎหมายก็ได้กำหนดข้อห้ามในการโอนหุ้นหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้น ดังนั้น ผู้รับใบอนุญาตจึงสามารถดำเนินการควบรวมกิจการได้โดยไม่ถือเป็นการโอนสิทธิเฉพาะตัว แต่ทั้งนี้รูปแบบและลักษณะการควบรวมกิจการดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและประกาศหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)²

ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ให้ความเห็นกรณีการประกาศควบรวมกิจการในธุรกิจโทรคมนาคม ระหว่างบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC ว่า หากปล่อยให้มีการควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE และ DTAC จะทำให้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรคมนาคมมีการผูกขาดในระดับอันตราย ซึ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยที่มีลักษณะกึ่งผูกขาดอยู่แต่เดิม จะยิ่งมีการผูกขาดมากขึ้นจนถึงระดับอันตรายและน่าวิตกหากมีการควบรวมกันจริง โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบด้านบวก คือ ผู้ถือหุ้นของบริษัทโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 3 ราย ไม่ใช่เฉพาะ TRUE และ DTAC เท่านั้น แต่ AIS จะได้รับผลประโยชน์ได้ในเชิงบวกไปด้วย ส่วนผู้ที่จะได้รับผลกระทบด้านลบจะมีหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริโภค ประชาชนทั่วไป ธุรกิจต่าง ๆ ที่ต้องใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น คู่ค้าของบริษัทธุรกิจโทรคมนาคม เช่น ร้านค้าต่าง ๆ ที่ดำเนินธุรกิจขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้บริษัทที่จะมีอำนาจต่อรองลดลง และสตาร์ทอัพที่หวังจะได้เงินจากธุรกิจร่วมลงทุน (Venture capital) แต่เดิมที่มีทั้งผู้ให้บริการ TRUE AIS และ DTAC ถ้าเกิดควบรวมกันแสดงว่าจะมีบริษัทผู้สนับสนุนสตาร์ทอัพจะหายไป 1 ราย

ขณะที่รัฐบาลจะได้รับผลกระทบด้านลบที่เป็นรูปธรรม คือ ในการประมูลคลื่น 6G ในอนาคต ผู้ที่จะเข้ามาแข่งขันในอนาคตจะลดลง ทำให้มีรายได้ลดลง เมื่อรัฐมีรายได้ลดลงย่อมหมายถึงผู้เสียภาษีมีโอกาสถูกเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อไปชดเชยการขาดดุลงบประมาณภาครัฐ และเพื่อชะลอระดับหนี้สาธารณะที่กำลังขึ้นสูงอยู่ สุดท้ายระบบเศรษฐกิจประเทศไทยโดยรวม ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจสารสนเทศ เศรษฐกิจดิจิทัล ถ้าเกิดมีการควบรวมในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรคมนาคมแล้ว ด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่มีการผูกขาดมากขึ้น อาจส่งผลทำให้เศรษฐกิจไทยเมื่อเกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลจะมีต้นทุนที่สูงขึ้น และอาจทำให้ประเทศไทยล่าช้า

² ผูกขาดระดับอันตราย! 'ทีดีอาร์ไอ' ชี้ควบ 'TRUE-DTAC' ทำแข่งขันลดลง-ห่วงรบ.ใกล้ชิดกลุ่มทุน. (23 พฤศจิกายน 2564). สำนักข่าวอิศรา. สืบค้น 26 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.isranews.org/article/isranews-news/104432-TDRI-cp-telenor-TRUE-DTAC-business-restructuring-news-news.html>

ในการก้าวไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีหน้าที่ต้องเพิ่มการแข่งขันในตลาดและลดการผูกขาด โดยกรณีการควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE และ DTAC ที่จะลดการแข่งขันลงอย่างมาก กสทช. จะปฏิเสธหน้าที่ไม่ได้ ขณะเดียวกันคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กขค.) มีหน้าที่ตามกฎหมายในการกลั่นกรองการควบรวมกิจการครั้งนี้อย่างเข้มงวด

การควบรวมก่อให้เกิดการผูกขาดเชิงโครงสร้าง ผลกระทบในทางเศรษฐศาสตร์จากควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE และ DTAC นั้น จะทำให้เหลือผู้ประกอบการในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่เพียง 2 ราย โดย TRUE ซึ่งควบรวมธุรกิจ DTAC จะมีส่วนแบ่งตลาดในเชิงรายได้อยู่ที่ร้อยละ 52 กลายเป็นเบอร์ 1 ในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ส่วน AIS จะมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 47-48 เท่าเดิม แต่ผลกระทบที่ตามมา คือ จะทำให้เกิดการผูกขาดในเชิงโครงสร้างของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และเกิดการผูกขาดในเชิงพฤติกรรมตามมา เมื่อมีการควบรวมกันจะเหลือ 2 รายใหญ่ คือ AIS ที่มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 47.5 และ TRUE กับ DTAC ที่รวมกันแล้ว จะมีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 52.5 พบว่า จะทำให้ดัชนีชี้วัดการผูกขาด หรือ HHI³ หลังควบรวมเพิ่มขึ้นเป็น 5,000 จากก่อนควบรวมที่ค่า HHI อยู่ที่ 3,700 ซึ่งหมายความว่า จะเกิดการกระจุกตัวในระดับที่อันตราย และการที่ผู้ให้บริการเหลือเพียง 2 ราย จะมีความจำเป็นในการแข่งขันตัดราคากัน หรือจัดรายการส่งเสริมการขาย หรือให้บริการใหม่้อยลง เมื่อเทียบกับกรณีที่มี 3 ราย ดังนั้น AIS จะได้ประโยชน์ไปด้วย แม้ไม่ใช่ผู้ที่เข้าไปควบรวมโดยตรง หากการควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE กับ DTAC สำเร็จ จะทำให้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ถอยหลังกลับไปก่อนปี 2547 หรือเมื่อ 15 ปีก่อน ก่อนที่จะมีผู้ประกอบการรายที่ 3 ซึ่งปัจจุบัน คือ TRUE ขณะที่การที่เหลือผู้ประกอบการในตลาดเพียง 2 ราย จะทำให้ผู้บริโภคได้รับผลกระทบ เช่น หากพิจารณาประสบการณ์ในอดีต พบว่า จะมีการให้บริการที่ไม่เป็นมิตรกับผู้บริโภค เช่น การล็อก IMEI (International Mobile Equipment Identity) เป็นต้น การล็อก IMEI คือ การให้ล็อกใช้เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีเพียง 2 ราย ถ้าไม่ใช้บริการเครือข่ายของ AIS ก็ใช้ของ DTAC และถ้าอยากจะใช้บริการเครือข่าย AIS ก็ต้องซื้อเครื่องโทรศัพท์ของ AIS ด้วย ถ้าไม่ซื้อก็ใช้ไม่ได้ เพราะ AIS ล็อก IMEI ไว้ ซึ่งถ้าตลาดมีการผูกขาด นอกจากค่าบริการจะสูงแล้ว จะมีการบังคับขายพ่วงติดมาด้วย ดังนั้น ถ้าตลาดกลับไปเหมือนก่อนปี 2547 ราคาค่าบริการ คุณภาพการให้บริการ และการขายพ่วงต่าง ๆ จะไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค ซึ่งโดยบทบาทและหน้าที่ของ กสทช. และ กขค. ต้องพิจารณาการควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE กับ DTAC โดยเฉพาะการควบรวมธุรกิจที่จะทำให้เกิดการผูกขาดในระดับอันตราย ลดการแข่งขันในตลาด ซึ่ง กสทช.สามารถกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการถือครองกิจการประเภทเดียวกันได้

³ ดัชนีการกระจุกตัว (Herfindahl-Hirschman Index : HHI) เป็นเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่ใช้แพร่หลายในระดับสากลมาแต่อดีต โดยใช้วัดระดับความมีประสิทธิภาพของการแข่งขันในตลาดว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยค่ามาตรฐานของดัชนีอยู่ที่ 2,500 หากตลาดมีค่าดัชนี HHI สูง แสดงว่าตลาดนั้นอาจมีอัตราการกระจุกตัวสูง และอาจขาดประสิทธิภาพในการแข่งขัน (Failure market) อย่างไรก็ตาม ดัชนี HHI เป็นเพียงการวัดด้วยมิติเดียว ซึ่งในการวิเคราะห์ระดับความมีประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาดจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดทั้งด้านโครงสร้าง ด้านกฎหมาย และด้านการกำกับดูแล แนวโน้มของระดับการแข่งขันในตลาด เป็นต้น

ทั้งนี้ ในระดับเวทีสากลอยู่ระหว่างการพิจารณาดัชนีชี้วัดระดับการแข่งขันอื่น เพื่อให้สะท้อนกับสภาพตลาดโทรคมนาคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสำนักงาน กสทช. อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนตัวชี้วัดระดับความมีประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วย

2) สภาพองค์กรของผู้บริโภค (สอบ.)

สภาพองค์กรของผู้บริโภค มีความเห็นกรณีการควบรวมธุรกิจระหว่าง TRUE โดยเลขาธิการสภาพองค์กรของผู้บริโภค (สอบ.) เรียกร้องให้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจโทรคมนาคมต้องหาแนวทางในการกำกับดูแลกรณีดังกล่าว เพื่อไม่ให้เกิดอำนาจเหนือตลาดและการผูกขาดทางการค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ซึ่งมีความเห็นว่าจำนวนผู้ให้บริการไม่ควรลดน้อยลงจากเดิมที่มีรายใหญ่ 3 ราย ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาการที่ส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการรายใหม่ เนื่องจากที่ผ่านมาประเทศไทยมีผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 รายที่ให้บริการเป็นหลักในการแข่งขันกันอยู่ ทั้งด้านการพัฒนาบริการใหม่ ๆ การขยายพื้นที่การบริการ รวมไปถึงการแข่งขันด้านราคา แต่หากมีการควบรวมกิจการกัน ผู้ประกอบการที่เคยมี 3 ราย จะเหลือเพียง 2 ราย ซึ่งจะกระทบต่อผู้บริโภคจำนวนมาก หากข้อตกลงระหว่าง Telenor กับ CP ได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานกำกับดูแล และสามารถตั้งบริษัทขึ้นมาใหม่ได้ กิจการภายใต้บริษัทดังกล่าวจะมีส่วนแบ่งตลาดโทรคมนาคมในประเทศไทยถึงร้อยละ 52 ของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมีส่วนแบ่งเกินครึ่งหนึ่งของตลาด เพราะฉะนั้นสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อจากนี้ไป คือ อาจจะไม่มีการแข่งขันระหว่าง TRUE และ DTAC ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกน้อยลง และหากมีการควบรวมกันในระดับบริษัท นอกจากจะทำให้ผู้บริโภคมีตัวเลือกที่น้อยลงแล้วยังจะส่งผลกระทบต่อราคาค่าบริการที่ผู้บริโภคต้องจ่ายด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มาตรา 51 การรวมธุรกิจที่อาจลดการแข่งขันต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กชค.) ภายใน 7 วันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ และการรวมธุรกิจที่อาจเกิดการผูกขาด หรือเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด คือ มีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 50 จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กชค.) ก่อนดำเนินการรวมธุรกิจ

2. การควบรวมกิจการ (Merger & Acquisition)

ในปัจจุบันการควบรวมกิจการถือได้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับความนิยมในการนำมาพัฒนาธุรกิจ เพื่อให้เกิดข้อได้เปรียบทางการแข่งขันทางการค้า หรือเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไปได้ ประเทศไทย มีรูปแบบของการควบรวมกิจการ⁴ ประกอบด้วย

1) การได้มาซึ่งหุ้นของกิจการ (Share Acquisition) คือ การซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของกิจการอีกแห่งหนึ่งบางส่วนหรือทั้งหมด โดยกิจการที่เข้าไปซื้อหุ้นอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารหรือไม่ก็ได้

2) การได้มาซึ่งสินทรัพย์ของกิจการ (Asset/Business Acquisition) คือ การซื้อหรือได้มาซึ่งสินทรัพย์หน่วยธุรกิจ ในส่วนที่สำคัญหรือทั้งหมดของอีกกิจการหนึ่ง โดยสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ขายไม่ตกทอดไปยังผู้ซื้อ ส่วนผู้ขายจะยังคงอยู่ และดำเนินธุรกิจต่อไป หรือเลิกกิจการก็ได้

3) การควบรวมกิจการ (Amalgamation) คือ การที่บริษัทตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป ควบเข้ากันเกิดเป็นบริษัทใหม่ เป็นผลให้บริษัทเดิมสิ้นสภาพจากการเป็นนิติบุคคล และบริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่มีอยู่ของบริษัทเดิม

เมื่อบริษัทมีการพัฒนาธุรกิจเพื่อให้เกิดข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด จะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุมความเป็นธรรมทางการแข่งขันในตลาดของธุรกิจไทย โดยมีกำหนดไว้ให้หมวด 3 การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาด หรือการทำให้ไม่มีคู่แข่งที่จะเข้ามาทำธุรกิจแข่งขันได้ รวมถึงการสร้างความเดือนร้อนต่อประชาชนที่จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งในหลายประเทศ การผูกขาดตลาดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน จึงทำให้หลายประเทศมีการกำหนดกฎหมายด้านการผูกขาดขึ้น โดยรัฐจะทำหน้าที่จัดการป้อง ขณะที่ประชาชนและกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบสามารถส่งเรื่องฟ้องได้เช่นกัน ซึ่งมีคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและทำการตัดสินใจพิพาทต่าง ๆ ซึ่งบทลงโทษมีหลายระดับ ตั้งแต่คำสั่งให้แยกบริษัท ไปจนถึงการจ่ายค่าปรับ หรือการสั่งห้ามการกระทำนั้น ๆ ที่เข้าข่ายการผูกขาดตลาด⁵

⁴ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). M&A Mergers and Acquisitions ทางเลือกสู่ความสำเร็จธุรกิจไทย. สืบค้น 8 ธันวาคม 2564 จาก https://www.set.or.th/th/market/files/mna/Final_MnA.pdf

⁵ Narisara Suepaisal. (2 กรกฎาคม 2564). ป้องกันรายใหญ่เขมือบรายย่อยยังไง? เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการแข่งขันทางการค้า สืบค้น 8 ธันวาคม 2564 จาก <https://thematter.co/social/antitrust-antimonopoly-law/147903>

ป้องกันรายใหญ่
เขามีบรายย่อยยังไง?
เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการแข่งขันทางการค้า

	กฎหมาย	รายละเอียดกฎหมาย	คดีผูกขาดที่สำคัญ
สหรัฐอเมริกา	Antitrust Laws	<p>ควบคุมไม่ให้เกิด</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดราคา ● การดำเนินการก่งสี ● การปฏิบัติที่สมรู้ร่วมคิดอื่นที่จำกัดการค้าอย่างไม่มีเหตุผล ● การควบรวมและซื้อกิจการที่จะลดการแข่งขัน 	<p>(ปี 2020) Google</p> <p>ถูกรัฐบาลฟ้องว่าผูกขาดธุรกิจสืบค้นข้อมูล และ Facebook ถูกฟ้องว่าผูกขาดตลาดโซเชียลมีเดีย</p>
จีน	Anti-Monopoly Law and Practice in China (2011)	<ul style="list-style-type: none"> ● ห้ามข้อตกลงผูกขาดระหว่างผู้ประกอบการ ● ห้ามการใช้ฐานะผู้นำในตลาดไปในทางที่ผิด ● ห้ามการรวมกิจการที่จะเป็นผลเสียต่อการแข่งขันทางการค้า 	<p>(ปี 2021) Alibaba</p> <p>ถูกตัดสินให้จ่ายค่าปรับ 2.8 พันล้านดอลลาร์ เพราะกีดกันไม่ให้คนขายนำสินค้าไปขายด้วยแพลตฟอร์มอื่น ด้วยการจำกัดให้ทำธุรกรรมกับแค่เฉพาะอาลีบาบา</p>
สหภาพยุโรป	European Union competition law	<ul style="list-style-type: none"> ● ควบคุมการควบรวมกิจการที่ลดทางเลือกผู้บริโภค ● ตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐซึ่งอาจทำให้เกิดการบิดเบือนทางการแข่งขัน ● การป้องกันการผูกขาดตลาด 	<p>(ปี 2020) Apple และ Amazon โดนไต่สวนกรณีที่อาจทำธุรกิจที่ผูกขาดตลาด</p>
สิงคโปร์	Competition Act	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ให้ธุรกิจทำข้อตกลง ตัดสินใจ หรือกระทำการที่ทำลายการแข่งขันในตลาด 	<p>(ปี 2018) สั่งปรับ Grab และ Uber ฐานควบรวมกิจการ ทำให้กระทบค่าโดยสาร</p>

กฎหมาย	รายละเอียดกฎหมาย	คดีผูกขาดที่สำคัญ
	<ul style="list-style-type: none"> • ควบคุมไม่ให้ธุรกิจใช้อำนาจผู้นำตลาดในทางที่ผิด • ควบคุมการควบรวมกิจการไม่ให้ธุรกิจใดมีอำนาจเหนือตลาด 	
ไทย	พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 <ul style="list-style-type: none"> • ควบคุมไม่ให้เกิด • การผูกขาดทางการค้า • การปฏิบัติทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม • การตกลงร่วมกับผู้ประกอบการต่างประเทศโดยไม่มีเหตุอันควร ทำให้เกิดการผูกขาด 	(ปี 2020) มีการตรวจสอบการควบรวมของ CP และ Tesco ต่อมาคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามีมติให้ควบรวมได้

ที่มา: ป้องกันรายใหญ่เขมือบรายย่อยยังไง? เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมการแข่งขันทางการค้า, โดยนริศรา สือไพศาล, 2 กรกฎาคม 2564, สืบค้นจาก <https://thematter.co/social/antitrust-antimonopoly-law/147903>

การควบรวมกิจการ MAKRO กับ Lotus's⁶

การปรับโครงสร้างธุรกิจค้าปลีกโดยให้บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หรือ MAKRO รับโอนกิจการทั้งหมด (Entire Business Transfer) ของบริษัท ซี.พี.รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) (CPRH) เจ้าของธุรกิจห้างโลตัส (Lotus's) ในประเทศไทยและมาเลเซีย มูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจแม็คโคร และส่งเสริมกลยุทธ์ระยะยาวก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจค้าปลีกค้าส่งในระดับภูมิภาค

โดยบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) จะออกและจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท จำนวนไม่เกิน 5,010,323,500 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาเสนอขาย 43.50 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท ให้แก่บริษัท ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) (CPRH) เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมดจาก CPRH แทนการจ่ายด้วยเงินสด (Payment in Kind) หลังจากบริษัท

⁶ Brand buffet. (31 สิงหาคม 2564). CP ปรับโครงสร้างกลุ่มค้าปลีก โอนธุรกิจ Lotus's ไทย-มาเลเซีย มูลค่า 2.17 แสนล้าน ให้ MAKRO. สืบค้น 8 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.brandbuffet.in.th/2021/08/makro-acquiring-of-lotuss-group-assets/>

สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) รับโอนกิจการกลุ่มโลตัสแล้ว บริษัท ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) (CPRH) จะดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัท

หลังจากบริษัท ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (CPRH) ได้เงินค่าตอบแทนจากการโอนกิจการกลุ่มโลตัสเงินทั้งหมดจะถูกส่งมอบให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH ตามสัดส่วนการถือหุ้น ภายใต้กระบวนการชำระบัญชีของ CPRH กล่าวคือ เป็นการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้น CPRH ซึ่งจะเป็นการถือเข้าหุ้นในบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) (MAKRO) ดังนี้ บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) จะได้รับ 2,004,129,400 หุ้น หรือร้อยละ 20.43 บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด (CPH) จะได้รับ 2,004,129,400 หุ้น หรือร้อยละ 20.43 บริษัท ซี.พี.เมอร์แซนไดซิ่ง จำกัด (CPM) จะได้รับ 1,002,064,700 หุ้น หรือร้อยละ 10.21 หลังธุรกรรม การรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมดเสร็จสมบูรณ์ สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) จะดำเนินการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป (Public Offering) โดยที่บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด (CPH) และบริษัท ซี.พี.เมอร์แซนไดซิ่ง จำกัด (CPM) จะร่วมดำเนินการจำหน่ายหุ้นสามัญที่ตนถืออยู่ในสยามแม็คโคร ด้วยบางส่วน พร้อมกับการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป (PO) ในครั้งนี้ จะต้องดำเนินการ ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเพิ่มการกระจายการถือหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย เป็นสัดส่วนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้วของบริษัท เพื่อกระจายการถือหุ้น (Free Float) ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจะทำให้โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หลังทำธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด และรวมถึงภายหลังการจดทะเบียนเลิกบริษัทของบริษัท ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (CPRH) และการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH เสร็จสมบูรณ์ สรุปได้ดังนี้

- บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) จะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงและโดยอ้อมในบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) “ลดลง” จากร้อยละ 93.08 เป็นร้อยละ 65.97

- บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด (CPH) จะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงในบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.00 เป็นร้อยละ 20.43

- บริษัท ซี.พี.เมอร์แซนไดซิ่ง จำกัด (CPM) จะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงในบริษัท สยามแม็คโคร เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.00 เป็นร้อยละ 10.21

ผลจากการปรับโครงสร้างธุรกิจการค้าส่งและค้าปลีกในครั้งนี้ คือ

1. สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจปัจจุบันและทำให้กลุ่มบริษัทแข็งแกร่งในการก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจค้าปลีก ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค และสามารถขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจในระดับภูมิภาค รวมถึงเป็นบริษัทสัญชาติไทยที่มีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคเอเชีย พร้อมทั้งยังสามารถสร้างโอกาสและมูลค่าให้แก่ผู้ประกอบการอื่นในประเทศและทุกภาคส่วน และต่อยอดให้กลุ่มบริษัทเป็นที่หนึ่งในผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายแรกในภูมิภาค และเป็นผู้นำในโมเดลธุรกิจที่ผสมผสานระหว่างช่องทางออนไลน์และออฟไลน์

2. บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) (CPALL) จะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่โดยตรงในโลตัส และมีรายได้เติบโตในระยะยาว ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพความคล่องตัวในการตัดสินใจต่าง ๆ และยังมีประโยชน์อื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย ซึ่งจะช่วยให้แม็คโคร และโลตัส มีความคล่องแคล่ว รวดเร็ว ในการเดินทางสู่ความสำเร็จบนเวทีระดับนานาชาติ

3. เป็นการขยายช่องทางค้าปลีกในตลาดโลกให้มากขึ้นสำหรับสินค้าไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตทางการเกษตร และอาหารสด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสานฝันของประเทศไทยในการเป็น “ครัวของโลก (Kitchen of the World)” โดยร้านค้าของเครือซีพีจะทำหน้าที่เสมือนเส้นทางธุรกิจที่นำธุรกิจขนาดเล็กจากประเทศไทย ให้เข้าสู่ตลาดใหม่ได้ พร้อมกับนำผลผลิตและสินค้าของไทยไปนำเสนอขาย สร้างการเติบโตให้กับธุรกิจ ตลอดจนเสริมสร้างความแข็งแกร่งในทุกสถานการณ์ (Resilience) ให้กับธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกของไทยให้มากขึ้น

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณาญาติ

1. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

1.1 สถานการณ์¹

1) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ และดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัท ระหว่างบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม) ต่อมาทั้งสองบริษัทได้มีการทำบันทึกความตกลงเบื้องต้นแบบไม่มีผลผูกพัน (Non-Binding Memorandum of Understanding) (MOU) เพื่อบันทึกความประสงค์ของคู่สัญญาในการพิจารณาและศึกษาการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เข้าด้วยกันด้วยวิธีการควบบริษัท (Amalgamation) รวมถึงกำหนดเงื่อนไขบังคับก่อนของการควบบริษัทซึ่งรวมถึง

(1) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ทำการตรวจสอบกิจการ (Due Diligence) ของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วเสร็จเป็นที่พอใจ

(2) ที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้พิจารณาและมีมติอนุมัติการควบบริษัท และ

(3) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สามารถดำเนินการให้เงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสำเร็จครบถ้วนตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จะได้พิจารณากำหนดต่อไปในการพิจารณาอนุมัติการควบบริษัทและในการเข้าทำสัญญาควบรวมกิจการสำหรับการควบบริษัทระหว่าง บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

นอกจากนี้ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้พิจารณากำหนดอัตราการจัดสรรหุ้น (Swap Ratio) สำหรับการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และผู้ถือหุ้นของ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในอัตราส่วนดังนี้

- 1 หุ้นเดิมใน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อ 24.53775 หุ้นในบริษัทใหม่ และ
- 1 หุ้นเดิมใน บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อ 2.40072 หุ้นในบริษัทใหม่

¹ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน). (22 พฤศจิกายน 2564). เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการควบบริษัท ระหว่างบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และรับทราบความประสงค์ในการทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทฯ โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำข้อเสนอซื้อ (Conditional Voluntary Tender Offer). สืบค้น 28 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.set.or.th/set/pdfnews.do?newsId=16375381987881&sequence=2021128468>

อัตราการจัดสรรหุ้นข้างต้น กำหนดขึ้นจากสมมติฐานว่า ภายหลังจากควบบริษัท บริษัทใหม่จะมีหุ้นที่ออกและจำหน่ายแล้วทั้งหมดจำนวน 138,208,403,204 หุ้น โดยมีมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท อย่างไรก็ตาม จำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายแล้วทั้งหมดและมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นของบริษัทใหม่ภายหลังจากควบบริษัทจะมีการเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นร่วมของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) พิจารณานอุมัติตามขั้นตอนของการควบบริษัทต่อไป

ทั้งนี้ การควบบริษัทและการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ ผู้ถือหุ้นของ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตามอัตราการจัดสรรหุ้นดังกล่าวข้างต้น จะเกิดขึ้นต่อเมื่อ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) พิจารณาที่จะดำเนินการควบบริษัทต่อไปโดยได้รับการอนุมัติที่เกี่ยวข้องจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตลอดจนสามารถดำเนินการให้เงื่อนไขและขั้นตอนตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัทตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน กฎหมาย และกฎเกณฑ์อื่น ๆ สำเร็จลงอย่างครบถ้วน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการได้รับอนุมัติและผ่อนผันจากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาไว้ซึ่งสิทธิและผลประโยชน์ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และการดำเนินการขออนุญาตในการนำหุ้นของบริษัทใหม่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้สำเร็จ

2) รับทราบจาก Telenor Asia Pte Ltd ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ถึงความประสงค์ของ Telenor Asia ในการสนับสนุนการที่ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) พิจารณาดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้และดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัทตามรายละเอียดตามข้อ 1. ข้างต้น นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทรับทราบจาก บริษัท ซิทริน โกลบอล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุน (Joint Venture Company) ระหว่าง Telenor Asia และ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ว่าบริษัท ซิทริน โกลบอล จำกัด มีความประสงค์ที่จะทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำคำเสนอซื้อ ในราคาเสนอซื้อหุ้นละ 47.76 บาท ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 12/2554 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (รวมทั้งที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม) ในกรณีนี้ ผู้ทำคำเสนอซื้ออาจดำเนินการจัดตั้งบริษัทย่อยที่ผู้ทำคำเสนอซื้อเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด เพื่อให้บริษัทดังกล่าวเข้าทำคำเสนอซื้อพร้อมกันในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจด้วย

อย่างไรก็ดี ผู้ทำคำเสนอซื้อสงวนสิทธิในการปรับลดราคาเสนอซื้อในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ โดยสมัครใจดังกล่าวในกรณีที่มีเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เกิดขึ้น

(1) กรณีที่มีเหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อฐานะหรือทรัพย์สินของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(2) กรณีที่ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น

(3) กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) อันเป็นผลให้จำนวนหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นหรือลดลง

(4) กรณีที่มีการให้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนหรือใบแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่โอนสิทธิให้แก่ผู้ถือหุ้น ตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถืออยู่เดิม หรือ

(5) กรณีอื่นใดภายใต้หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ซึ่งอนุญาตให้ปรับลดราคาเสนอซื้อได้

การทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเดิม ของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นในบริษัทใหม่สามารถขายหุ้นของตน ในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจได้

การทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจดังกล่าว จะเกิดขึ้นต่อเมื่อเงื่อนไขก่อนการทำคำเสนอซื้อ ดังต่อไปนี้สำเร็จครบถ้วน (หรือได้รับการผ่อนผันโดยผู้ทำคำเสนอซื้อ)

(1) ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีมติอนุมัติการควบบริษัท

(2) ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) มีมติอนุมัติการควบบริษัท

(3) บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้เข้าทำสัญญาควบรวมกิจการสำหรับการควบบริษัท

(4) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเอกสาร แผน นโยบาย และการแต่งตั้งบุคลากรต่าง ๆ ของบริษัทใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการควบบริษัท

(5) การได้รับอนุมัติ ความยินยอม การผ่อนผัน การยื่นเอกสาร และ การอนุญาตที่จำเป็นสำหรับการควบบริษัทจากหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องสำเร็จครบถ้วน และมีข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ยอมรับได้ และ ไม่ได้มีการเพิกถอนการยื่นเอกสาร การอนุมัติความยินยอม การผ่อนผัน และ การอนุญาตดังกล่าว

(6) การได้รับความยินยอมและการผ่อนผันที่จำเป็นสำหรับการควบบริษัทจากบุคคลภายนอก สำเร็จครบถ้วน และ ไม่ได้มีการเพิกถอนความยินยอมและการผ่อนผันดังกล่าว และ/หรือได้มีการปฏิบัติตามภาระ หน้าที่ที่เกี่ยวข้องจนเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความจำเป็นต้องได้รับความยินยอมหรือการผ่อนผันดังกล่าวอีก

(7) การไม่มีเจ้าหนี้คัดค้านการควบบริษัทตามมาตรา 147 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน หรือในกรณีที่มีการคัดค้าน ได้มีการดำเนินการชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้ดังกล่าวนี้แล้ว และ

(8) นับแต่วันที่ประกาศเจตนาในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจ จนถึงวันที่เงื่อนไข ก่อนการทำคำเสนอซื้ออื่น ๆ ข้างต้นทั้งหมดได้สำเร็จลง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเหตุการณ์ใด ๆ อันเป็นเหตุ หรืออาจคาดหมายได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อฐานะหรือทรัพย์สินของ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โดยการเปลี่ยนแปลงหรือเหตุการณ์ดังกล่าวมิได้เกิดจากการกระทำของผู้ทำข้อเสนอซื้อหรือการกระทำที่ผู้ทำข้อเสนอซื้อต้องรับผิดชอบ

1.2 ขั้นตอนการควบรวมกิจการบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)²

จากกรณีการประกาศตกลงความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นระหว่าง บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) สามารถสรุปขั้นตอนการตกลงควบรวมกิจการที่กำลังจะเกิดขึ้น มีดังนี้

1) TRUE และ DTAC ได้ศึกษาความเป็นไปได้และดำเนินการตามขั้นตอนควบรวมบริษัทระหว่างกัน ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (การควบบริษัท) และอนุมัติให้ TRUE และ DTAC ทำความตกลงเบื้องต้นแบบไม่มีผลผูกพัน (MOU) เพื่อพิจารณาและศึกษาการรวมธุรกิจระหว่าง TRUE และ DTAC

2) TRUE ได้กำหนดอัตราการจัดสรรหุ้น (Swap Ratio) สำหรับการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบรวมบริษัท ให้ผู้ถือหุ้นของ TRUE และ DTAC

- หุ้นเดิมใน TRUE ต่อ 2.40072 หุ้นในบริษัทใหม่
- หุ้นเดิมใน DTAC ต่อ 24.53775 หุ้นในบริษัทใหม่
- การจัดสรรหุ้นดังกล่าว จากสมมติฐานว่าหลังการควบรวมบริษัท “บริษัทใหม่” จะมีหุ้นที่ออกมาจำหน่ายแล้วทั้งหมด 138,208,403,204 หุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
- หลังการควบรวมบริษัททั้ง TRUE และ DTAC เสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติขั้นตอนการควบรวมบริษัทต่อไป

3) จัดตั้งบริษัท ซิทริน โกลบอล จำกัด (Citrine Global) เป็นผู้ทำข้อเสนอซื้อหุ้น TRUE และ DTAC โดย “ซิทริน โกลบอล” เป็นบริษัทร่วมทุน (JV) ระหว่าง บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โฮลดิ้ง จำกัด (ผู้ถือหุ้น TRUE) และ Telenor Asia (ผู้ถือหุ้น DTAC)

4) ซิทริน โกลบอล จะทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของ TRUE โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำข้อเสนอซื้อ (Conditional Voluntary Tender Offer) ในราคาเสนอซื้อหุ้นละ 5.09 บาท

5) ซิทริน โกลบอล จะทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของ DTAC โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำข้อเสนอซื้อ ในราคาหุ้นละ 47.76 บาท

2. สภาพตลาดโทรคมนาคมในปัจจุบัน

2.1 ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศ

ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ประจำที่ มีผู้รับใบอนุญาตขอจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งหมด 8 ราย ได้แก่ 1) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) 2) บริษัท ทรู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด (TICC) 3) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) 4) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) 5)

² Rassarin. (22 พฤศจิกายน 2564). อธิบายดีล “ทรู”-“ดีแทค” ควบรวมกิจการกันอย่างไร ขั้นตอนต่อไปเป็นอย่างไร. สืบค้น 26 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.brandbuffet.in.th/2021/11/how-to-true-dtac-merge/>

บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (3BB) 6) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTN) 7) บริษัท โอทาโร เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (OTW) 8) บริษัท แอมเน็กซ์ จำกัด (AMX)

ข้อมูลการจัดสรรเลขหมายและจำนวนเลขหมายที่มีการใช้งาน ณ ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 จากสำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม พบว่า มีเลขหมายที่เปิดให้บริการทั้งหมดประมาณ 5 ล้านเลขหมาย

ส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ที่มีการใช้งาน ณ ไตรมาส 4 ปี 2563 พบว่า TOT มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็นร้อยละ 65.29 รองลงมา คือ TICC มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 27.39 นอกจากนี้ยังมีผู้ให้บริการรายย่อยอื่น ๆ มีส่วนแบ่งตลาดรวมกัน ประมาณร้อยละ 7.32

ทั้งนี้ รายได้จากการให้บริการ ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 ผู้ให้บริการมีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ รวม 1,072.6 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า 75.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.58 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อเลขหมายที่คำนวณค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากบริการโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์สาธารณะ อยู่ที่ 160 บาท ซึ่งลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า 6 บาท

2.2 ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ

ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีโครงข่ายหรือมีสิทธิในการใช้โครงข่าย (Mobile Network Operators – MNOs) และ (2) ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operators – MVNOs) โดยมีผู้ให้บริการค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดังนี้

ตารางแสดงผู้ให้บริการค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

	มีโครงข่าย (Mobile Network Operator: MNO)	บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operator: MVNOs)
AWN	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN)	-
DTN	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTN)	-
TUC	บริษัท โทร มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC)	-
CAT	บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT)	- บริษัท เดอะ ไวท์สเปซ จำกัด (ซิมเพนกวิน)
TOT	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT)	- บริษัท ลีอกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน) (i-Kool) - บริษัท เดอะ ไวท์สเปซ จำกัด (ซิมเพนกวิน) - บริษัท ฟील เทเลคอม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Feels) - บริษัท ดาด้า ซีดีเอ็มเอ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (MyWorld) - บริษัท โอ โมบายล์ จำกัด (ซิม o-mobile โอ-โมบายล์)

จำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการใช้งาน ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 AWN มีจำนวนเลขหมาย 41,436,800 เลขหมาย รองลงมาเป็น TUC มีจำนวนเลขหมาย 30,600,00 เลขหมาย ตามด้วย DTN มีจำนวนเลขหมาย 18,856,331 เลขหมาย CAT มีจำนวนเลขหมาย 2,215,747 เลขหมาย และ TOT มีจำนวนเลขหมาย 314,894 เลขหมาย

ตารางแสดงจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการใช้งาน

	เลขหมายจัดสรรสะสม	เลขหมายที่มีการใช้งาน
AWN	52,050,074	41,436,800
DTN	29,987,368	18,856,331
TUC	49,773,427	30,600,000
CAT	4,986,966	2,215,747
TOT	6,664,504	314,894

ส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนเลขหมายที่มีผู้ใช้งานของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่า ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 AWN มีส่วนแบ่งตลาด คิดเป็นร้อยละ 44.35 รองลงมาเป็น TUC มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 32.75 ตามด้วย DTN ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 20.18 CAT มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 2.37 และ TOT มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.34 ตามลำดับ ค่าดัชนี HHI ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 อยู่ที่ 3,453 จุด ซึ่งเท่ากับไตรมาสก่อนหน้า

2.3 ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์เคลื่อนที่

ตลาดอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่มีโครงสร้างคล้ายกับตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากผู้ให้บริการเสี่ยงในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ก็จะมีการให้บริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ควบคู่ไปด้วย

ตารางแสดงผู้ให้บริการค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์เคลื่อนที่

	มีโครงข่าย (Mobile Network Operator: MNO)	บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operator: MVNOs)
AWN	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN)	-
DTN	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTN)	-
TUC	บริษัท ทู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC)	-
CAT	บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT)	- บริษัท เดอะ ไวท์สเปซ จำกัด (ซิมเพนกวิน)
TOT	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT)	- บริษัท ลีอกซเลย์ จำกัด (มหาชน) (i-Kool) - บริษัท เดอะ ไวท์สเปซ จำกัด (ซิมเพนกวิน) - บริษัท ฟील เทเลคอม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Feels) - บริษัท ดาต้า ซีดีเอ็มเอ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (MyWorld) - บริษัท โอ โมบายล์ จำกัด (ซิม o-mobile โอ-โมบายล์)

จำนวนผู้ใช้บริการ ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 พบว่า ผู้ให้บริการใน AWN มีจำนวนผู้ใช้บริการมากที่สุดที่ 28,854,436 ราย ตามด้วยผู้ให้บริการใน TUC มีผู้ใช้บริการ 19,043,752 ราย และผู้ให้บริการใน DTN มีผู้ใช้บริการ 13,409,090 ราย จำนวนผู้ใช้บริการทั้งหมด ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 เท่ากับ 63,060,277 ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าเท่ากับ 707,861 ราย

ส่วนแบ่งตลาด จากจำนวนผู้ใช้บริการ ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 พบว่า ผู้ให้บริการใน AWN มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดที่ร้อยละ 45.76 ตามด้วยผู้ให้บริการใน TUC มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 30.20 และผู้ให้บริการใน DTN มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 21.26 ค่าดัชนี HHI ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2563 อยู่ที่ 3,461 จุด

3. “การควบรวมกิจการ” วิธีการขยายธุรกิจให้เติบโตในช่วงวิกฤต³

เมื่อพูดถึงการควบรวมกิจการ ในเวลานี้ปฏิเสธไม่ได้ว่า เรื่อง ทูร์-ดีแพค น่าจะเป็นอันดับหนึ่ง แต่เคยสงสัยไหมว่าทำไมธุรกิจใหญ่อย่าง 2 ค่ายมือถือนักยักษ์ใหญ่ถึงต้องควบรวมกิจการวันนี้เราจะมาขยายความให้ฟังกัน

ก่อนที่เราจะมาทำความเข้าใจในเรื่อง “การควบรวมกิจการ” เราต้องเข้าใจก่อนว่าในการทำธุรกิจแทบทุกกิจการเมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งที่เรียกว่า จุดอิ่มตัว ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายงาน หรือการพัฒนาธุรกิจ ประกอบกับความท้าทายทางด้านเศรษฐกิจที่มีการผันผวนตลอดเวลาอีกทั้งยังมีคู่แข่งใหม่เกิดขึ้น หากไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะกลายเป็นว่าต้องรอวันที่บริษัทปิดตัวลงในสักวันหนึ่ง

ดังนั้นการที่จะอยู่รอดในสถานการณ์ดังกล่าว หลายบริษัทต้องออกกลยุทธ์ในการประคับประคองบริษัทให้อยู่รอด จึงทำให้เกิดกลยุทธ์ Mergers and Acquisitions หรือ “M&A” การควบรวมกิจการ

โดย Mergers นั้นหมายถึง การที่บริษัทตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไป ทำการควบรวมกิจการเข้าด้วยกัน เป็นผลให้ทั้งบริษัทเหล่านั้น ถูกยุบรวมและเหลือเพียงแค่บริษัทใหม่เกิดขึ้น และบริษัทเดิมทั้งสอง (หรือมากกว่า 2) ก็จะเป็นเจ้าของบริษัทใหม่ร่วมกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ในปัจจุบัน ก็คือ การควบรวมกิจการระหว่างธนาคารทหารไทย และธนาคารธนชาต จนกลายมาเป็น ธนาคารทหารไทยธนชาต จำกัด (มหาชน) หรือ TTB

ส่วนคำว่า Acquisitions นั้นหมายถึง การที่บริษัทหนึ่งเข้าไปซื้อกิจการของอีกบริษัทหนึ่ง สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

กรณีแรก คือ Share Acquisition คือ บริษัท A เข้าซื้อกิจการบริษัท B และได้รับหุ้นเป็นส่วนแบ่งบางส่วนหรือทั้งหมด โดยที่บริษัท A จะสามารถเข้าไปนั่งร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นและมีสิทธิ์ในการออกเสียงหรือมีสิทธิ์ควบคุมการตัดสินใจของกิจการที่ถูกซื้อ อย่างเช่น การเข้าซื้อหุ้น INTUCH ของ GULF

กรณีที่ 2 คือ Asset Acquisition หรือ Business Acquisition โดยกรณีนี้คือการที่บริษัท A เข้าซื้อสินทรัพย์หน่วยธุรกิจบางส่วนหรือทั้งหมด ของกิจการ B ซึ่งตัวอย่างที่เกิดขึ้นเร็ว ๆ นี้ก็เช่น กรณีที่ MAKRO รับโอนกิจการทั้งหมดของ LOTUS แล้วออกหุ้นเพิ่มทุนให้กับเจ้าของเดิมที่เป็นบริษัทในเครือซีพี เพื่อชำระเป็นค่าโอนกิจการ

ซึ่งข้อดีของการควบรวมกิจการจะส่งผลให้ธุรกิจมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นจากความสามารถในการเพิ่มมูลค่าของกิจการ เพิ่มอำนาจด้านการตลาด ด้านการดำเนินงานที่สูงขึ้น ดึงดูดนักลงทุนจากตลาดต่างประเทศให้มาร่วมลงทุน และสามารถขยายกิจการให้เข้าสู่ธุรกิจใหม่ลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจปัจจุบัน

ส่วนวิธีการควบรวม สามารถทำได้ 3 รูปแบบคือ

1. การควบรวมกิจการแบบแนวนอน (Horizontal Integration)

เป็นการควบรวมกิจการที่ทำธุรกิจเหมือนกัน หรืออยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน ซึ่งผลประโยชน์จากการควบรวมแบบนี้คือ เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) จากการที่สามารถเพิ่มกำลังการผลิตเพิ่มส่วนแบ่งตลาด ลดคู่แข่ง รวมไปถึงการเกิดผลประโยชน์ทางธุรกิจเพิ่มขึ้น และเพื่อให้เกิดจากการแชร์เทคโนโลยีทรัพยากร และบุคลากรร่วมกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดแบบนี้ ก็เช่น The Walt Disney ที่มีส่วนธุรกิจผลิตภาพยนตร์

³ PPTV Online. (22 พฤศจิกายน 2564). “การควบรวมกิจการ” วิธีการขยายธุรกิจให้เติบโตในช่วงวิกฤต. สืบค้น 7 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.pptvhd36.com/news/เศรษฐกิจ/161006>

และรายการโทรทัศน์รายใหญ่ได้เข้าซื้อกิจการของ 21st Century Fox สตูดิโอผลิตภาพยนตร์ชื่อดัง ด้วยมูลค่ากว่า 2.3 ล้านล้านบาท ในปี 2019

2. การควบรวมกิจการแบบแนวตั้ง (Vertical Integration)

เป็นการควบรวมของธุรกิจที่มีห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เดียวกัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และจัดการกระบวนการผลิตได้ง่ายขึ้น เช่น ในปี 2012 Google ได้เข้าซื้อกิจการของ Motorola Mobility ที่แยกตัวออกมาจาก Motorola และเป็นหนึ่งในผู้พัฒนาสมาร์ทโฟน Android ด้วยมูลค่ากว่า 406,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามดีลนี้ของ Google ไม่ประสบความสำเร็จเท่าไรนัก เพราะตลาดโทรศัพท์มือถือมีการแข่งขันกันที่รุนแรง

3. การควบรวมกิจการที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน (Conglomerate Integration)

เป็นการควบรวมของธุรกิจที่แตกต่างจากเดิมโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้ เพื่อสร้างการเติบโตจากธุรกิจใหม่ รวมถึงไปถึงความต้องการที่จะกระจายความเสี่ยงเพื่อไม่ให้กิจการมีรายได้หลักมาจากธุรกิจเดิมเท่านั้น ตัวอย่างของบริษัทที่เกิดจาก Conglomerate Integration เช่น กลุ่มไทยเจริญคอร์ปอเรชั่น หรือ TCC Group ของคุณเจริญ สิริวัฒนภักดี ที่มีการควบรวมกิจการต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องมาอยู่ในเครือมากมาย เช่น ธุรกิจอาหาร เครื่องดื่ม อสังหาริมทรัพย์ ประกัน การเงิน และธุรกิจการเกษตร

กลยุทธ์ M&A จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญทางธุรกิจ ที่จะถูกจัดออกมาใช้เพื่อรักษาเสถียรภาพ และรักษาศักยภาพของบริษัทให้ยังอยู่รอดต่อไปในสนามธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงในปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการขยายธุรกิจให้ไปสู่ระดับโลกได้อีกด้วย

4. CP ปรับโครงสร้างกลุ่มค้าปลีกอินธุรกิจ Lotus's ไทย-มาเลเซีย มูลค่า 2.17 แสนล้านให้ MAKRO⁴

หลังจากเดือนมีนาคม 2563 กลุ่มซีพี ของ “เจ้าสัวธนินท์ เจียรวนนท์” ขณะประมูลซื้อกิจการ “เทสโก้” (Tesco) ในประเทศไทยและมาเลเซีย ด้วยมูลค่า 3.38 แสนล้านบาท โดยเป็นการลงทุนผ่านบริษัท ซี.พี.รีเทล โฮลดิ้ง จำกัด (CPRH) ซึ่งถือหุ้นโดย CPALL 40% กลุ่มซีพี 40% และ ซีพี เมอร์แซนด์ซิง (บริษัทลูก CPF) 20%

ล่าสุดกลุ่มซีพีปรับโครงสร้างธุรกิจค้าปลีกใหม่โดยให้บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หรือ MAKRO รับโอนกิจการทั้งหมดของ ซี.พี.รีเทล โฮลดิ้ง เจ้าของธุรกิจ Lotus's ในประเทศไทยและมาเลเซีย สรุปรายละเอียดดังนี้

1. สยามแม็คโคร รับโอนกิจการทั้งหมดของ ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) มูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท ด้วยวิธีโอนกิจการทั้งหมด (Entire Business Transfer) เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับสยามแม็คโคร และส่งเสริมกลยุทธ์ระยะยาวก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจในระดับภูมิภาค

⁴ BRAND BUFFET. 31 สิงหาคม 2564. CP ปรับโครงสร้างกลุ่มค้าปลีกอินธุรกิจ Lotus's ไทย-มาเลเซีย มูลค่า 2.17 แสนล้าน ให้ MAKRO. สืบค้น 7 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.brandbuffet.in.th/2021/08/makro-acquiring-of-lotuss-group-assets/>

2. ปัจจุบัน ซี.พี.รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) มีผู้ถือหุ้น 3 ราย ได้แก่ 1. บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) หรือ CPALL 2. บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โฮลดิ้ง จำกัด หรือ CPH 3. บริษัท ซี.พี. เมอร์แซนโดซิง จำกัด หรือ CPM

- CPRH ประกอบธุรกิจลงทุน (Investment Holding Company) โดยมีทรัพย์สินหลักคือหุ้นใน บริษัท ซี.พี. รีเทล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (CPRD)

- CPRD เป็นผู้ถือหุ้น สัดส่วนร้อยละ 99.99 ในบริษัท โลตัส สโตร์ส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ในบริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกภายใต้ชื่อ Lotus's ในประเทศไทย และถือหุ้นสัดส่วนร้อยละ 100 ใน Lotuss Stores (Malaysia) Sdn. Bhd. ประกอบธุรกิจค้าปลีกภายใต้ชื่อ Lotus's ในประเทศมาเลเซีย (เรียกรวมกันว่า “กลุ่มโลตัส”)

- กลุ่มโลตัส เป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งมีรูปแบบร้านค้าที่หลากหลายประกอบด้วย ร้านไฮเปอร์มาร์เก็ต ซูเปอร์มาร์เก็ต และมินิซูเปอร์มาร์เก็ต และมีธุรกิจบริหารพื้นที่เช่าในศูนย์การค้า ในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ปี 2563 CPRD มีรายได้รวม 208,648 ล้านบาท และสินทรัพย์รวม 406,640 ล้านบาท

3. สยามแม็คโคร รับโอนกิจการทั้งหมดและการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการ “กลุ่มโลตัส” ให้ผู้ถือหุ้นเดิม

- การรับโอนกิจการทั้งหมด สยามแม็คโคร จะออกและจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท จำนวนไม่เกิน 5,010,323,500 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาเสนอขาย 43.50 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท ให้แก่ ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมดจาก CPRH แทนการจ่ายด้วยเงินสด (Payment in Kind)

- หลังจาก สยามแม็คโคร รับโอนกิจการกลุ่มโลตัส แล้ว ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) จะดำเนินการจดทะเบียน “เลิกบริษัท” ภายในปี 2564

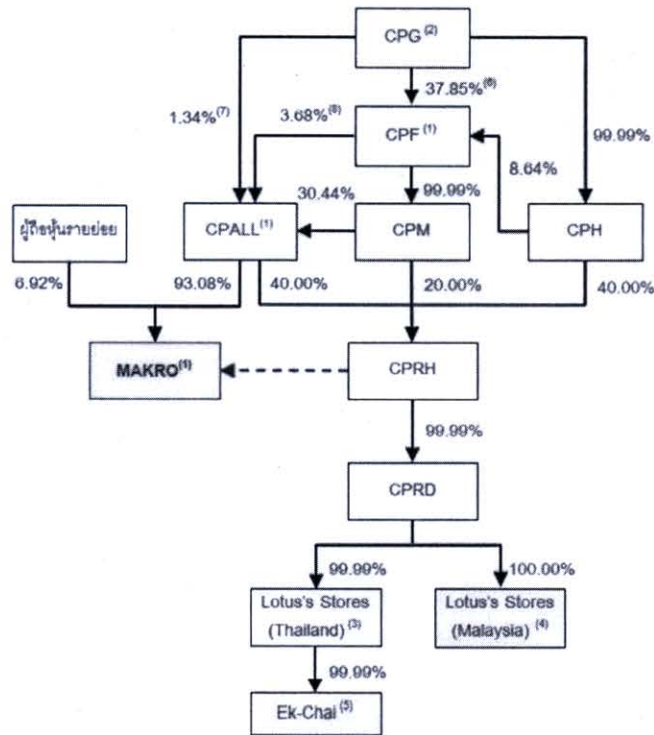
4. หลังจาก ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) ได้เงินค่าตอบแทนจากการโอนกิจการกลุ่มโลตัส เงินทั้งหมดจะถูกส่งมอบให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH ตามสัดส่วนการถือหุ้น ภายใต้กระบวนการชำระบัญชีของ CPRH กล่าวคือ เป็นการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH ซึ่งจะเป็นการถือเข้าหุ้นใน MAKRO ดังนี้

- CPALL จะได้รับ 2,004,129,400 หุ้น ร้อยละ 20.43

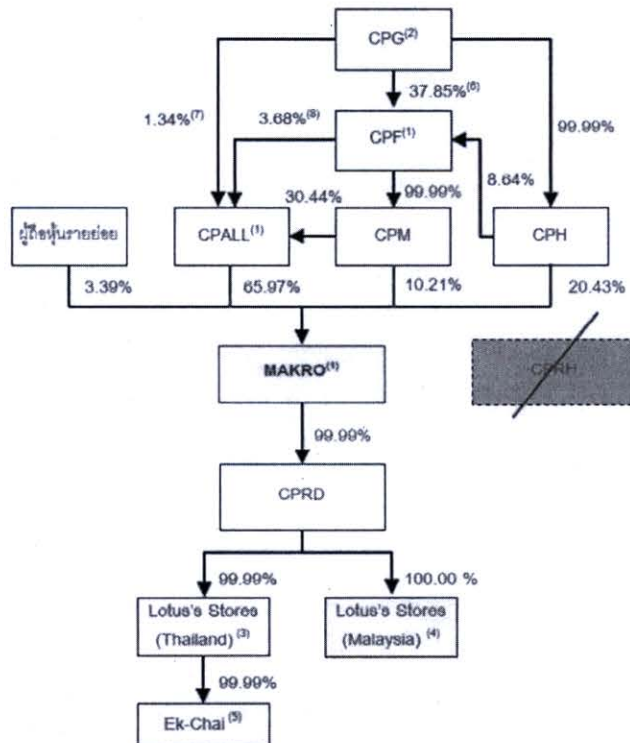
- CPH จะได้รับ 2,004,129,400 หุ้น ร้อยละ 20.43

- CPM จะได้รับ 1,002,064,700 หุ้น ร้อยละ 10.21

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ และ CPRH ก่อนธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมด สรุปลงได้โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ ภายหลังจากธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้น เพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด และรวมถึงภายหลังการจดทะเบียนเลิกบริษัทของ CPRH และการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH เสร็จสมบูรณ์ สรุปลงได้โดยสังเขปดังต่อไปนี้

5. MAKRO เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้ประชาชน

- หลังธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมดเสร็จสมบูรณ์ สยามแม็คโคร จะดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป (Public Offering)

- โดยที่ CPALL CPH และ CPM จะร่วมดำเนินการจำหน่ายหุ้นสามัญที่ตนถืออยู่ในสยามแม็คโคร ด้วยบางส่วน พร้อมกับการทำ Public Offering ในครั้งนี้ โดยจะดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเพิ่มการกระจายการถือหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย เป็นสัดส่วนรวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้วของบริษัท เพื่อกระจายการถือหุ้น (Free Float) ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ฯ

6. โครงสร้างการถือหุ้นของ “สยามแม็คโคร” หลังธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด และรวมถึงภายหลังการจดทะเบียนเลิกบริษัทของ CPRH และการคืนเงินลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นของ CPRH เสร็จสมบูรณ์สรุปได้ดังนี้

- CPALLจะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงและโดยอ้อมใน สยามแม็คโคร “ลดลง” จากร้อยละ 93.08 เป็นร้อยละ 65.97

- CPH จะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงใน สยามแม็คโคร เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.00 เป็นร้อยละ 20.43

- CPM จะมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรงใน สยามแม็คโคร เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.00 เป็นร้อยละ 10.21

7. คณะกรรมการสยามแม็คโคร มีมติอนุมัติให้นำเสนอต่อที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เพื่อพิจารณาอนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจำนวน 3,186 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 2,400 ล้านบาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 5,586 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน ไม่เกิน 6,372,323,500 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท โดยแบ่งเป็นจำนวนไม่เกิน 5,010,323,500 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาเสนอขาย 43.50 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม 217,949 ล้านบาท เพื่อการเสนอขายให้แก่ ซี.พี. รีเทล โฮลดิ้ง (CPRH) ซึ่งเป็นการเสนอขายแบบเฉพาะเจาะจงให้แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement) เพื่อชำระเป็นค่าตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมดและจำนวนไม่เกิน 1,362,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เพื่อเสนอขายให้แก่ประชาชนทั่วไป (Public Offering)

8. สรุปการรับโอนกิจการกลุ่มโลตัสของ MAKRO

- สยามแม็คโคร และ CPRD (กลุ่มโลตัส) ประกอบธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน คือ ธุรกิจค้าปลีก/ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค โดย CPRD ประกอบธุรกิจลงทุน (Investment Holding Company) ซึ่งถือเงินลงทุนในกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกในหลายรูปแบบร้านค้า ภายใต้แบรนด์ค้าปลีก โลตัส

- การที่ สยามแม็คโคร รับโอนกิจการทั้งหมดและถือหุ้นของ CPRD จะส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจปัจจุบันและทำให้กลุ่มบริษัทแข็งแกร่งในการก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจค้าปลีก ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค และสามารถขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจในระดับภูมิภาค รวมถึงเป็นบริษัทไทยที่มีความสามารถทัดเทียมที่จะแข่งขันกับผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคเอเชีย พร้อมทั้งยังสามารถสร้างโอกาสและมูลค่าให้แก่ผู้ประกอบการอื่นในประเทศและในทุกภาคส่วน และต่อยอดให้กลุ่มบริษัทเป็นหนึ่ง

ในผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายแรกในภูมิภาค ที่เป็นผู้นำในโมเดลธุรกิจที่ผสมผสานระหว่างช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ (Online to Offline หรือ O2O)

- ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับ CPALL โดยกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคในรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มีความแตกต่างกันและไม่ใช่คู่แข่งของกันและกันโดยตรงกับธุรกิจของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท กล่าวคือ สยามแม็คโคร และ CPRD ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งมีรูปแบบร้านค้าที่หลากหลาย 1. ศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง (cash and carry) 2. ไฮเปอร์มาร์เก็ต 3. ซูเปอร์มาร์เก็ต และ 4. มินิซูเปอร์มาร์เก็ต รวมทั้งธุรกิจบริหารพื้นที่เช่าในศูนย์การค้า ในขณะที่ธุรกิจหลักของ CPALL (ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ สยามแม็คโคร) ทำธุรกิจค้าปลีกประเภทร้านสะดวกซื้อ

- หลังโอนธุรกิจกลุ่มโลตัสให้สยามแม็คโคร CPALL จะยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่มีอำนาจควบคุมใน MAKRO โดยจะมีสัดส่วนการถือหุ้นลดลงเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 51.63 ของจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและจำหน่ายได้แล้ว

- กระบวนการรับโอนกิจการทั้งหมดจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ สยามแม็คโคร และ CPALL มีมติอนุมัติธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด เบื้องต้นคาดว่าธุรกรรมการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด จะแล้วเสร็จภายใน 1 ถึง 3 สัปดาห์นับจากวันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ สยามแม็คโคร และ CPALL มีมติอนุมัติการรับโอนกิจการทั้งหมดและธุรกรรมการจัดสรรหุ้นเพื่อตอบแทนการรับโอนกิจการทั้งหมด

โบรกา ซี CPALL ได้ประโยชน์สูงสุด

จากการปรับโครงสร้างธุรกิจค้าปลีกกลุ่มซีพีครั้งนี้ คุณณฤมล เอกสมุทร นักวิเคราะห์การลงทุน บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด สรุปการเปลี่ยนแปลงไว้ดังนี้

1. MAKRO จะเข้าซื้อกิจการ Lotus's ด้วยวิธีโอนกิจการทั้งหมด (Total Business Transfer หรือ EBT) ของ CP Retail Holding (CPRH) มูลค่า 217,949 ล้านบาท โดยการแลกเปลี่ยนหุ้น มี 2 ขั้นตอนสำคัญ

- ขั้นตอนแรก MAKRO จะออกหุ้นใหม่จำนวน 5,010 ล้านหุ้น ในราคา 43.50 บาท/หุ้น ให้กับ CPRH จากนั้น CPRH จะกระจายหุ้นของ MAKRO ให้กับ CPALL (สัดส่วนการถือหุ้นใน MAKRO 65.97% หลัง EBT) CPF (10.21%) และ CPH (20.43%) หลังจากนั้น CPRH จะถูกชำระบัญชี หลัง EBT แม็คโครจะถือหุ้นกลุ่มโลตัส 100% หลังจากโอนหุ้นเสร็จสิ้น CPF และ CPH จะเปิดตัว Mandatory Tender Offer (MTO) ของหุ้น MAKRO จากผู้ถือหุ้นรายย่อย (สัดส่วนการถือหุ้น 3.39% ใน MAKRO) ที่ 43.50 บาท/หุ้น ในขณะที่ CPALL จะไม่ขายหุ้นใด ๆ ผ่าน MTO

- ขั้นตอนที่สอง แม็คโครจะยื่นคำร้องต่อ ก.ล.ต. เพื่อเสนอขายหุ้นใหม่จำนวน 1,362 ล้านหุ้น ผ่านการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (PO) ระหว่าง PO ผู้ถือหุ้นใน MAKRO จะขายหุ้นที่มีอยู่ 703 ล้านหุ้น

โดย CPALL (363 ล้านหุ้นฐานบวก 340 หุ้นที่จัดสรรเกิน) และ 182 ล้านหุ้นโดย CPF หลัง PO (หลังการปรับโครงสร้าง) CPALL จะถือหุ้น 51.5-54.7% ใน MAKRO (ขึ้นอยู่กับการจัดสรรส่วนเกิน) และ CPF จะถือ 7.34%

2. ผลกระทบต่อ CPALL “รับผลประโยชน์สูงสุด”

- ประการแรก งบดุลแข็งแกร่งขึ้นแม้หลังการรวม MAKRO และโลตัส อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสุทธิจะลดลงจาก 1.8 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2/2564 เป็น 1.3-1.5 เท่า (ต่ำกว่า 2.0 เท่าของเงื่อนไขสิน)

- ประการที่สอง ประสิทธิภาพการกำไรสุทธิจากภาษีสุทธิ 1.2-1.3 พันล้านบาทจากโอนกิจการโลตัส

- ประการที่สาม การขายหุ้น MAKRO ผ่าน PO จะทำให้ได้รับภาษีสุทธิ 390-700 ล้านบาท ขึ้นอยู่กับยอดขายโดยรวม

- ประการที่สี่ CPALL จะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่โดยตรงในโลตัส และมีรายได้เติบโตในระยะยาว

3. ผลกระทบต่อ MAKRO “มูลค่าเพิ่มระยะยาว”

- MAKRO จะได้รับ Dilution ในระยะสั้น จากจำนวนหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 4,800 ล้านหุ้น เป็น 11,172 ล้านหุ้น คาดการณ์ปี 2564 กำไรต่อหุ้นปรับลด (EPS Dilution) 50-60% และปี 2565 ลดลง 20-30%

- ในปี 2566 จะกลับมาปกติ เนื่องจากกำไรของ Lotus's กลับมาเป็นปกติที่ 8,000 ล้านบาท

- ข้อตกลงจัดสรรหุ้นให้รายย่อยจะช่วยปลดล็อก Free Float ของ MAKRO และเข้าเงื่อนไขใน SET50 (เร็วที่สุดในครึ่งปีหลัง) แม็คโครและโลตัสจะช่วยสร้างความแข็งแกร่งในระบบนิเวศอาหารสด และร้านขายของชำ B2B และ B2C และการเพิ่มประสิทธิภาพ

โดยมีมุมมองเชิงบวกต่อการปรับโครงสร้างกลุ่ม CPALL-MAKRO-Lotus's วิธีโอนกิจการทั้งหมดนั้น ฉลาดในเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษี ไม่ใช่เงินสดและทำให้ง่ายขึ้น (ธุรกรรมด่วน) CPALL จะได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่ามากที่สุด ในขณะที่ MAKRO จะได้รับมูลค่าเพิ่มระยะกลางถึงระยะยาว

เอกสารเพิ่มเติม

เอกสารเพิ่มเติม

1. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560
2. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
3. ผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรณีการขออนุญาตรวมธุรกิจ ระหว่างบริษัท ซี.พี. รีเทล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัท เทสโก้ สโตร์ส (ประเทศไทย) จำกัด

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2244 2070-2

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

Tel. 0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร